

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2021

Deelrapport participatie

Stadspeiling 2021

deelrapport

participatie

Zoetermeer, 12 april 2022

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuursondersteuning (JABO)
Onderzoek & Statistiek
Kaspar Bams

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Onderzoeksverantwoording	5
1.1. Inleiding.....	5
1.2. Steekproef en respons.....	5
1.3. Rapportage	5
2. Bekendheid en belang van participatie.....	7
2.1. Bekendheid met participatie	7
2.2. Belang van participatie	8
2.3. Gemeentelijke ondersteuning bij initiatieven van inwoners.....	9
3. Ervaringen met participatie	13
3.1. Deelname aan participatie	13
3.2. Ervaring met online deelname	15
3.3. Oordeel over de participatie.....	16
3.4. Voorkeur voor participatievorm	18
3.5. Tips voor participatie.....	18
Bijlage 1: Populatie, steekproef en respons	19
Bijlage 2: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	21
Bijlage 3: Vragenlijst	23
Bijlage 4: Rechte tellingen	27
Bijlage 5: Toelichtingen.....	31

Samenvatting

Op verzoek van de afdeling Communicatie zijn in de Stadspeiling 2021 vragen opgenomen over het onderwerp participatie (tussen inwoners en de gemeente). De respons op dit onderdeel was 25%. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten.

Betrekken van inwoners bij gemeentelijk beleid en gemeentelijke projecten

51% van de respondenten weet dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten.

88% van de respondenten vindt het (zeer) belangrijk dat inwoners betrokken worden bij gemeentelijk beleid en gemeentelijke projecten. Een jaar eerder was dat 84%.

65-plussers zijn vaker bekend met deze vorm van participatie. Respondenten in de leeftijdsgroep 40-49 jaar vinden het vaker belangrijk. Als naar opleiding wordt gekeken, blijkt dat respondenten met een hbo of universitaire opleiding vaker op de hoogte zijn en het ook vaker belangrijk vinden.

Gemeentelijke ondersteuning bij initiatieven van inwoners

Eveneens 51% van de respondenten weet dat de gemeente ondersteuning kan bieden bij initiatieven uit de stad. Een jaar eerder was dat aandeel 34%.

89% van de respondenten vindt deze vorm van participatie (zeer) belangrijk. Een jaar eerder was dat aandeel 80%.

Ook deze vorm van participatie is vaker bekend bij oudere respondenten. Wat betreft belang zijn er geen significante verschillen als naar leeftijd en opleiding wordt gekeken.

Deelname aan participatie

Van de respondenten heeft 7% in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek deelgenomen aan een participatieproces. Deelnemers aan een participatieproces zijn vaker man, van middelbare leeftijd en/of hoger opgeleid.

De belangrijkste redenen om deel te nemen aan een participatieproces zijn invloed hebben op nieuw beleid / nieuwe projecten en/of informatie daarover willen verkrijgen. In de afgelopen tijd is vooral geparticipeerd in bouwplannen, infrastructurele werken en groenprojecten van de gemeente.

Van de deelnemers aan een participatieproces is 64% tevreden over de wijze waarop de gemeente hen heeft benaderd en/of op de hoogte heeft gehouden. 35% is tevreden over het resultaat (tot nu toe) van het participatieproces. Een groot van de respondenten kan de tevredenheid (nog) niet aangeven. Bijvoorbeeld omdat het proces nog niet is afgerond. De deelnemers geven het participatieproces gemiddeld het rapportcijfer 6,3. Dat is gelijk aan de gemiddelde waardering die in peiling 2020 werd gegeven

Aanbevelingen van de respondenten

Onder andere wordt geadviseerd om participatie al in een eerder stadium, bij de planvorming van projecten en beleid, te organiseren. Ook vinden de respondenten dat meer bekendheid gegeven moet worden aan participatie.

Het grootste deel van de deelnemers heeft een voorkeur voor een combinatie van fysieke bijeenkomsten en online participatie. Online om snel een kwantitatief beeld te krijgen en fysiek om discussie mogelijk te maken.

1 ■ Onderzoeksverantwoording

1.1. Inleiding

In september/oktober 2021 is in Zoetermeer de Stadspeiling gehouden. In de Stadspeiling worden over verschillende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Participatie was een van de onderwerpen. Opdrachtgever voor deze vragen was de afdeling Communicatie.

1.2. Steekproef en respons

Voor de 18-plussers zijn drie niet overlappende gestratificeerde¹ steekproeven van 4.000 inwoners getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer. Deze personen waren op 1 september 2021 woonachtig in Zoetermeer en op die datum 18 jaar of ouder. Verder geldt dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een verpleeghuis, gevangenis of gezinsvervangend tehuis. Deze personen hebben per brief een uitnodiging gekregen om een vragenlijst in te vullen. Dat kon schriftelijk of digitaal. Tweemaal is een herinneringsbrief verstuurd. Van de 4.000 benaderde personen hebben er 992 de vragen over participatie ingevuld. De respons bedraagt daarmee 25%.

1.3. Rapportage

In de voorliggende rapportage worden de uitkomsten gepresenteerd. In bijlage 1 staat uitleg over de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 2 staat een overzicht van de verdeling van de bevolking, steekproef en respons naar leeftijd en geslacht. Bijlage 3 bevat de vragen zoals gesteld in de enquête. In bijlage 4 en 5 zijn respectievelijk de resultaten in tabelvorm en toelichtingen bij de vragen opgenomen.

¹ Gestratificeerd komt erop neer dat de steekproeven zodanig getrokken zijn, zodat dat de respons een betere afspiegeling geeft van de leeftijdsverdeling in Zoetermeer.

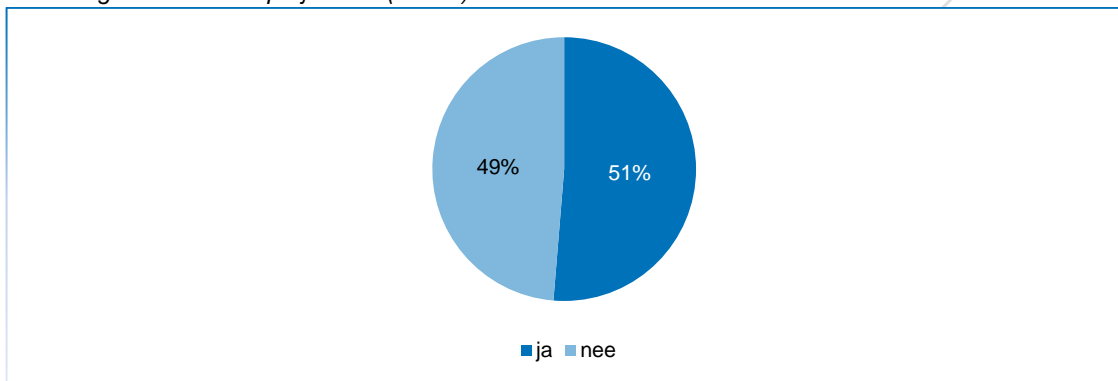
2. Bekendheid en belang van participatie

2.1. Bekendheid met participatie

Participatie betekent dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties meedenken en meedoen bij beleid en projecten van de gemeente. Bijvoorbeeld via een bewonersbijeenkomst in de stad, de website doemee.zoetermeer.nl of digitaal via MS Teams en Zoom. Participatie betekent ook dat de gemeente meewerkt aan initiatieven vanuit de stad.

De respondenten is als eerste gevraagd of zij ermee bekend zijn dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten. Iets meer dan de helft (51%) beantwoordt deze vraag met ja (figuur 2.1).

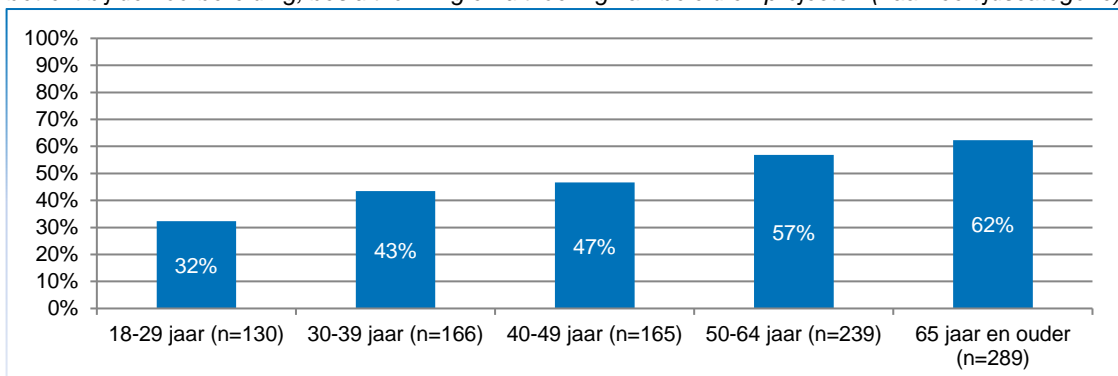
Figuur 2.1 Bent u ermee bekend dat de gemeente betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten? (n=989)

Tot in 2020 werd in plaats van participatie de term samenspraak gebruikt. In Stadspeiling 2020 wist 55% van de respondenten wat met samenspraak werd bedoeld.

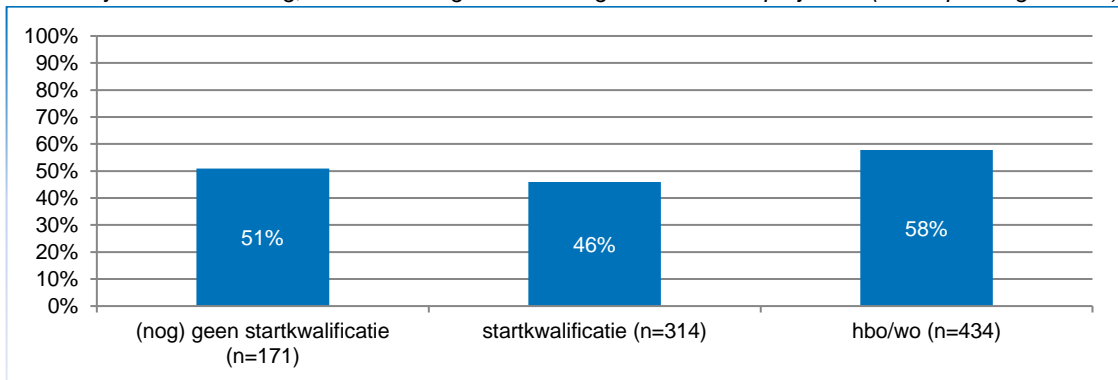
De bekendheid met participatie neemt toe met de leeftijd. Van de 65-plussers weet 62% wat participatie inhoudt (figuur 2.2).

Figuur 2.2 Percentage respondenten dat ermee bekend is dat de gemeente via participatie inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten (naar leeftijdscategorie)

De bekendheid met participatie is ook afhankelijk van opleidingsniveau. Onder respondenten met een opleiding in het hoger en wetenschappelijk is de bekendheid het grootst (figuur 2.3).

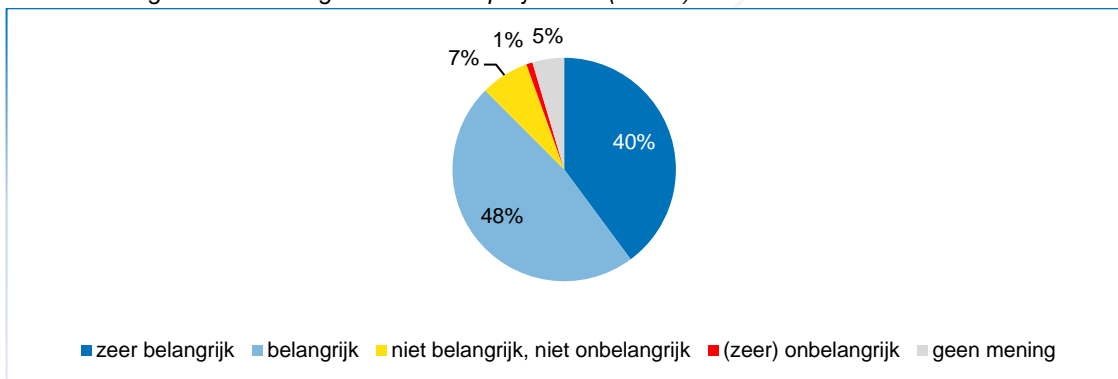
Figuur 2.3 Percentage respondentent dat ermee bekend is dat de gemeente via participatie inwoners betrekt bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten (naar opleidingsniveau)

2.2. Belang van participatie

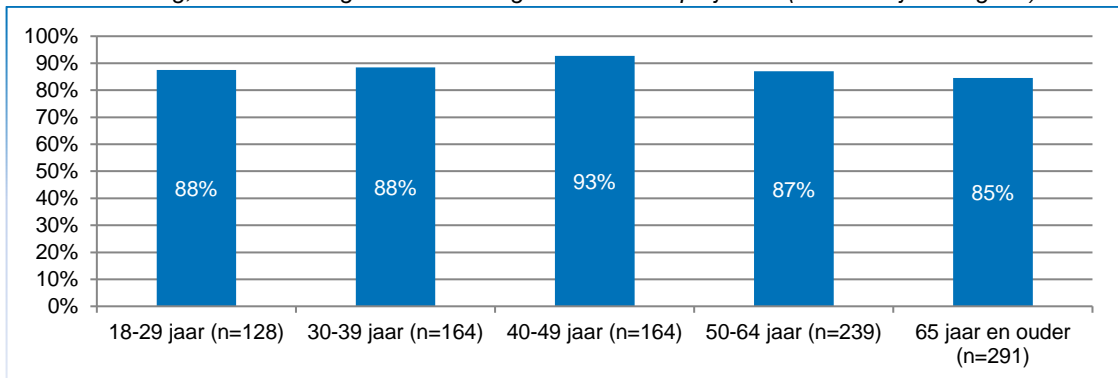
Een ruime meerderheid van de respondenten (88%) vindt het (zeer) belangrijk dat de gemeente inwoners betrekt bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten. Slechts negen respondenten (1%) vinden dit (zeer) onbelangrijk. De overige respondenten vinden het niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk of hebben er geen mening over (figuur 2.4).

Figuur 2.4 Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners betrekt bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten? (n=986)

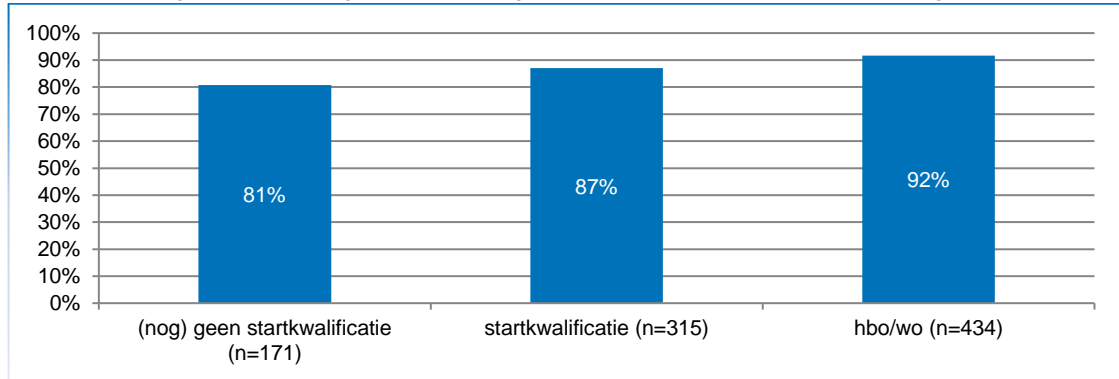
Het aandeel respondenten dat het (zeer) belangrijk vindt dat de gemeente inwoners betrekt bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten is het grootst in de leeftijdsgroep 40-49 jaar, namelijk 93% (figuur 2.5).

Figuur 2.5 Percentage respondentent dat het (zeer) belangrijk vindt dat de gemeente inwoners betrekt bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten (naar leeftijdscategorie)

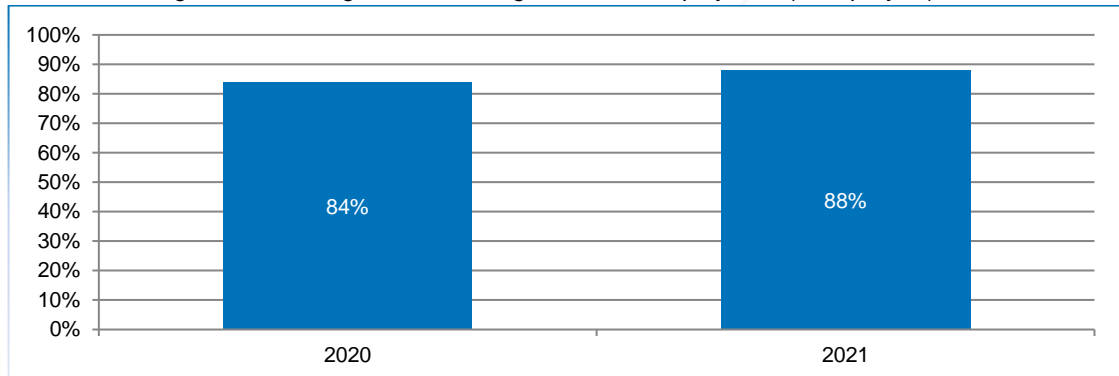
Respondenten met een opleiding in het hoger en wetenschappelijk vinden het vaker (92%) (zeer) belangrijk dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid (figuur 2.6).

Figuur 2.6 Percentage respondenten dat het (zeer) belangrijk vindt dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten (naar opleidingsniveau)

In 2020 vond 84% van de respondenten het (zeer) belangrijk dat inwoners worden betrokken bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten (figuur 2.7)

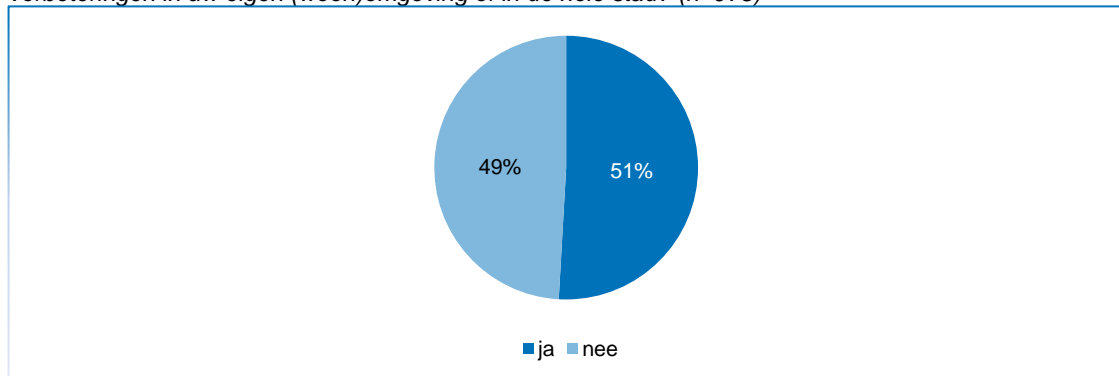
Figuur 2.7 Percentage respondenten dat het (zeer) belangrijk vindt dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten (naar peiljaar)

2.3. Gemeentelijke ondersteuning bij initiatieven van inwoners

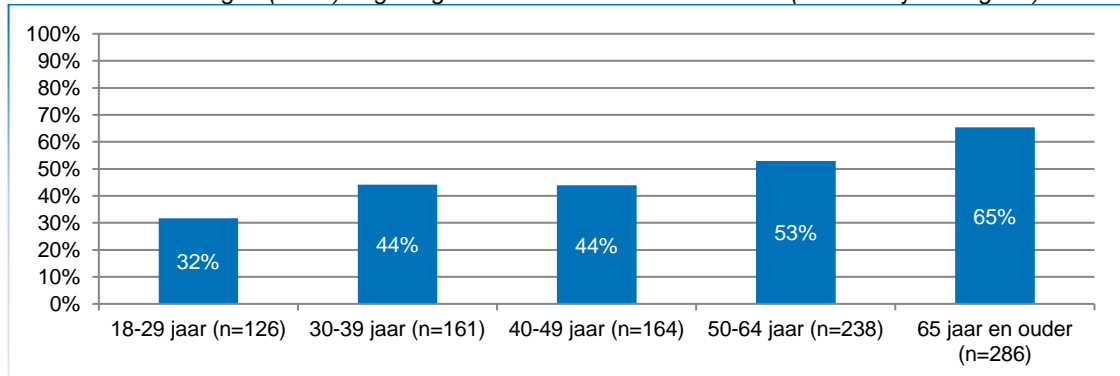
Zoals aangegeven, is participatie ook gemeentelijke ondersteuning bij initiatieven van Zoetermeeders om de eigen (woon)omgeving of de hele stad te verbeteren. Ruim de helft van de respondenten (51%) is hiervan op de hoogte (figuur 2.8).

Figuur 2.8 Bent u ermee bekend dat de gemeente ondersteuning kan bieden bij uw initiatieven voor verbeteringen in uw eigen (woon)omgeving of in de hele stad? (n=975)

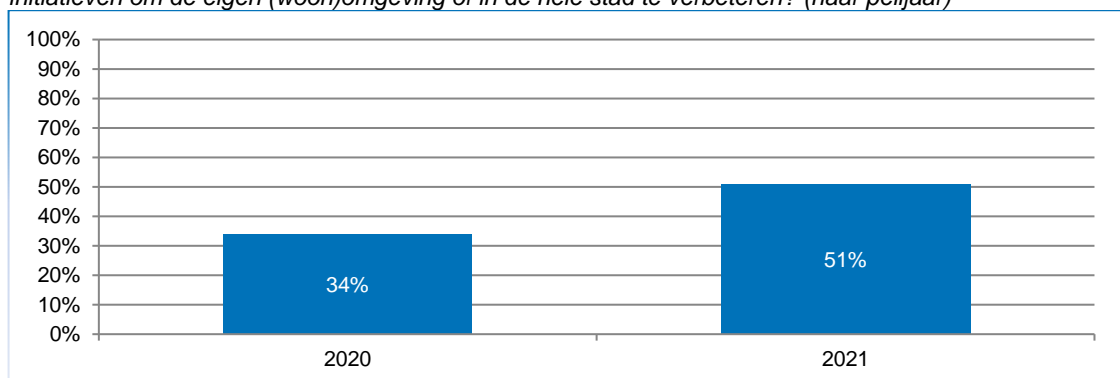
Het aandeel respondenten dat weet dat de gemeente inwoners kan helpen bij hun initiatieven voor verbeteringen in de stad is het grootst in de oudste leeftijdsgroep. Van de 65-plussers is bijna twee derde (65%) hiervan op de hoogte (figuur 2.9).

Figuur 2.9 Percentage respondenten dat weet dat de gemeente inwoners ondersteuning kan bieden bij initiatieven om de eigen (woon)omgeving of in de hele stad te verbeteren (naar leeftijdscategorie)

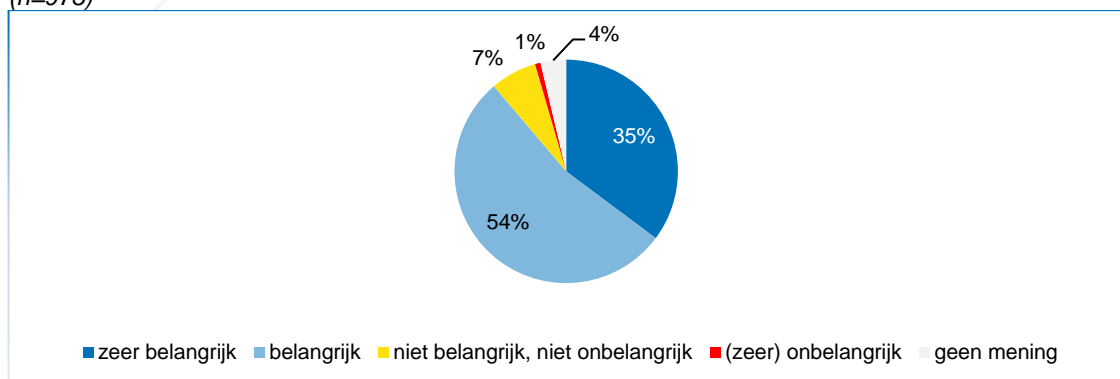
In de Stadspeiling 2020 wist een veel kleiner deel van de respondenten dat de gemeente ondersteuning kan bieden bij burgerlijke initiatieven om de (woon)omgeving of de hele stad mooier te maken (figuur 2.10).

Figuur 2.10 Percentage respondenten dat weet dat de gemeente inwoners ondersteuning kan bieden bij initiatieven om de eigen (woon)omgeving of in de hele stad te verbeteren? (naar peiljaar)

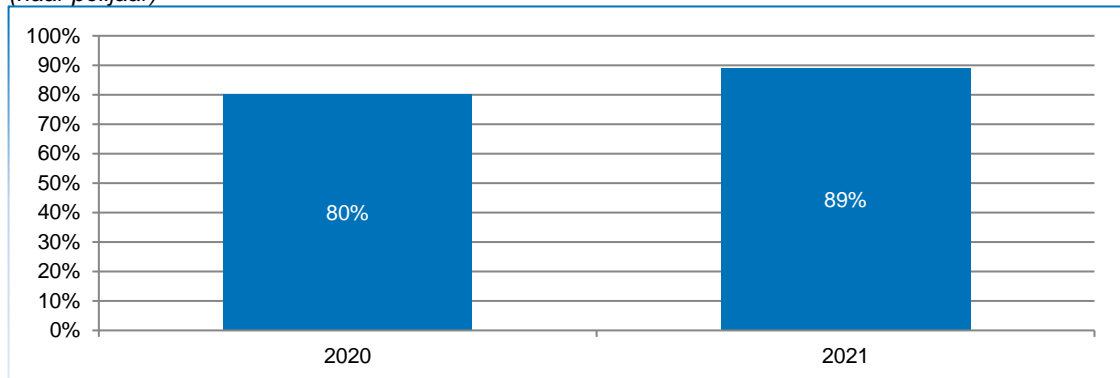
Van alle respondenten vindt 89% het (zeer) belangrijk dat de gemeente inwoners ondersteunt bij initiatieven voor verbeteringen in de eigen (woon)omgeving of in de hele stad (figuur 2.11).

Figuur 2.11 Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners ondersteunt bij dergelijke initiatieven? (n=975)

In 2020 vond een kleiner deel van de respondenten het (zeer) belangrijk dat de gemeente inwoners ondersteunt bij initiatieven voor verbeteringen in de eigen (woon)omgeving of in de hele stad (figuur 2.12).

Figuur 2.12 Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners ondersteunt bij dergelijke initiatieven? (naar peiljaar)

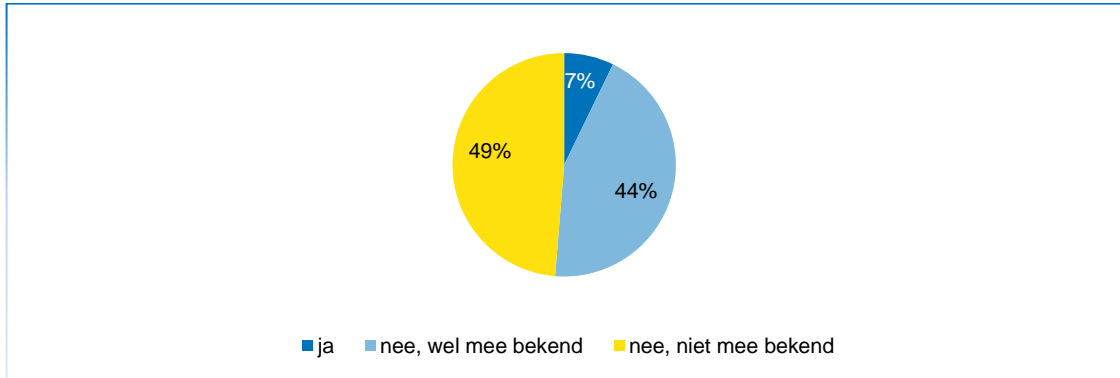

3 ■ Ervaringen met participatie

3.1. Deelname aan participatie

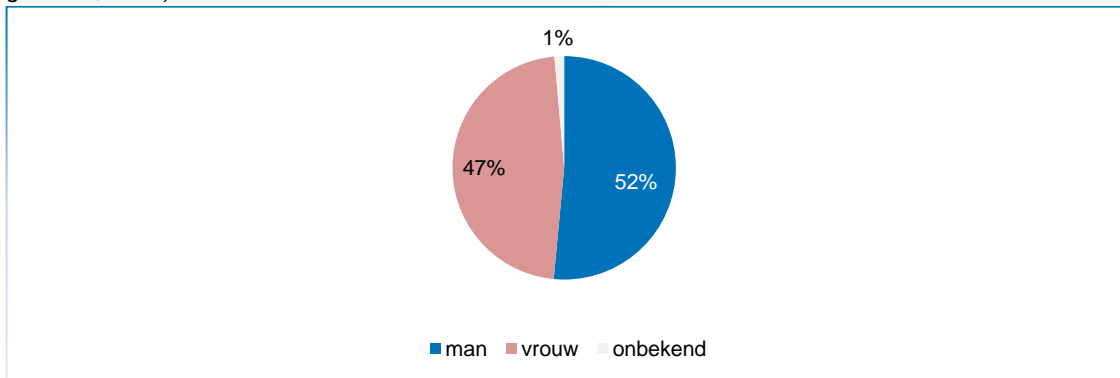
In de twaalf maanden voorafgaand aan de Stadspeiling heeft 7% van de respondenten deelgenomen aan een participatieproces van/met de gemeente (figuur 3.1).

Figuur 3.1 Heeft u in de afgelopen twaalf maanden deelgenomen aan een (online) participatieproces met de gemeente? (n=989)

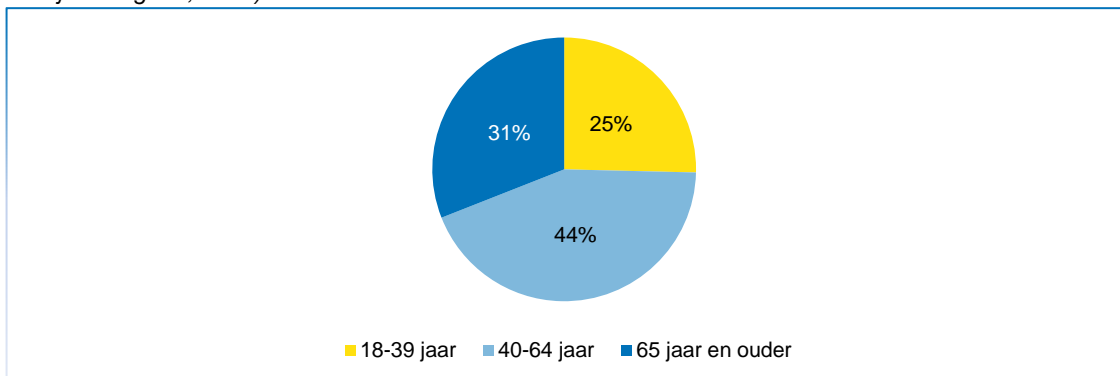
Een deelnemer aan een participatieproces was iets vaker man dan vrouw (figuur 3.2).

Figuur 3.2 Percentage respondenten dat heeft deelgenomen aan een (online) participatieproces (naar geslacht, n=70)

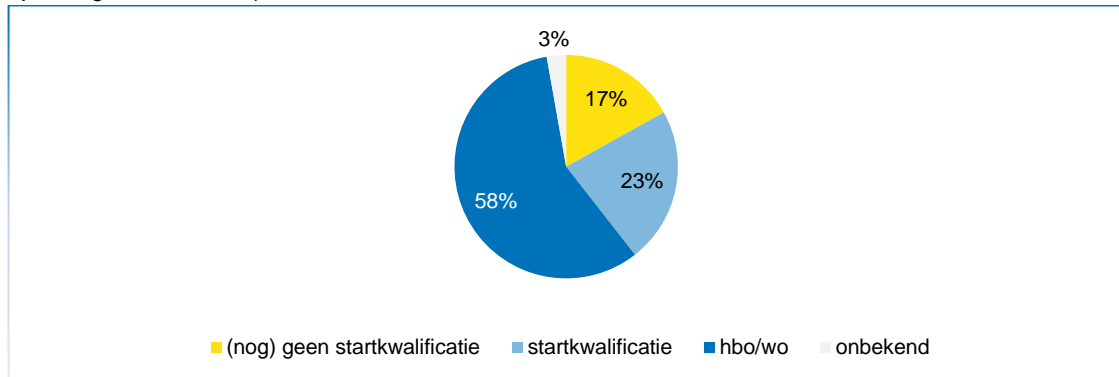
Het grootste deel (44%) van de deelnemers was tussen de 40 en 65 jaar (figuur 3.3).

Figuur 3.3 Percentage respondenten dat heeft deelgenomen aan een (online) participatieproces (naar leeftijdscategorie, n=70)

Een meerderheid (58%) van de deelnemers had een hogere of wetenschappelijke opleiding (figuur 3.4).

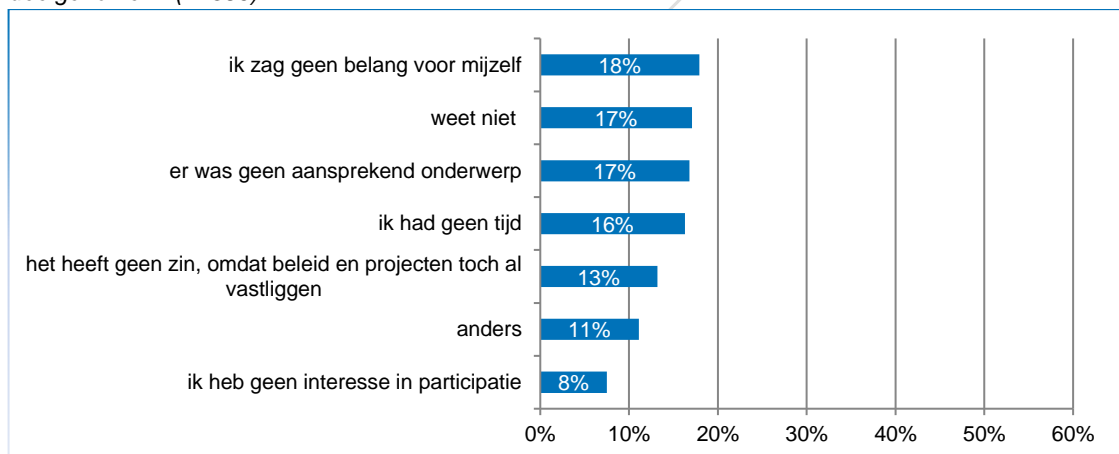
Figuur 3. Percentage respondenten dat heeft deelgenomen aan een (online) participatieproces (naar opleidingsniveau, n=70)

Redenen om niet deel te nemen aan participatie

De respondenten die niet hebben deelgenomen aan een participatieproces, maar wel van de mogelijkheid wisten, is gevraagd naar de belangrijkste reden daarvoor. Van de voorgelegde mogelijkheden zijn geen belang, geen aansprekend onderwerp en geen tijd het vaakst aangevinkt (figuur 3.5).

Figuur 3.5 Kunt u de belangrijkste reden geven waarom u niet aan een participatieproces heeft deelgenomen? (n=386)

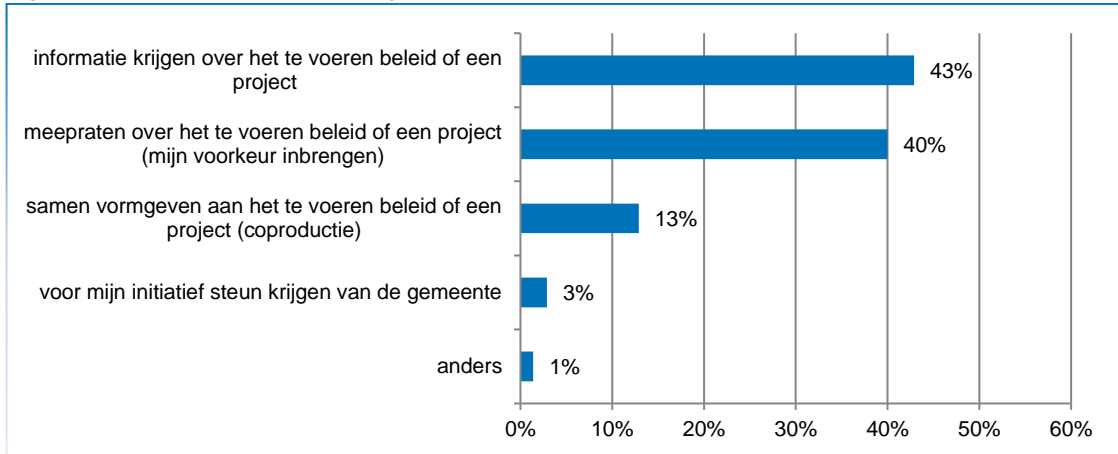

Bij anders is corona als reden aangegeven. Ook geven respondenten aan te kort in Zoetermeer te wonen om precies te weten wat speelt. Verder hebben sommige respondenten niet deelgenomen omdat het alleen online mogelijk was. Alle toelichtingen staan in bijlage 5.

Redenen om deel te nemen aan participatie

Aan de respondenten die hebben meegedaan aan een participatieproces is gevraagd wat de belangrijkste reden was om deel te nemen. Informatie verkrijgen (43%) en meepraten over beleid / projecten (40%) zijn de twee meest genoemde redenen (figuur 3.6).

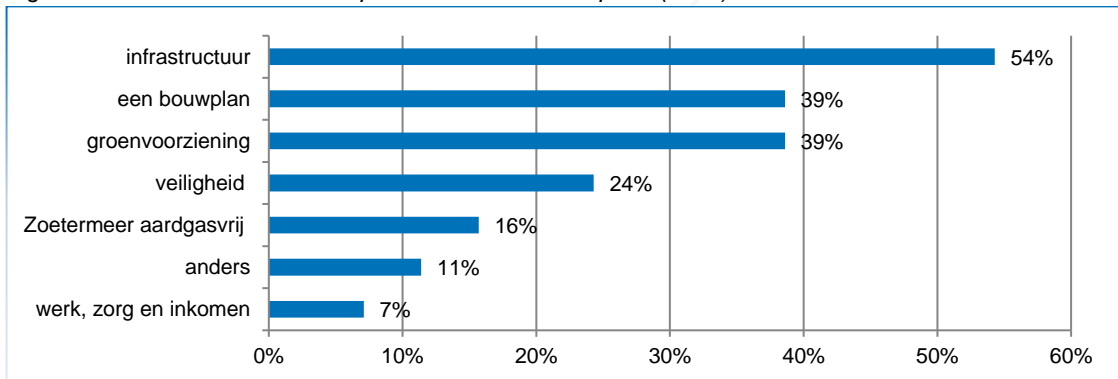
Figuur 3.6 Wat was voor u de belangrijkste reden om deel te nemen aan een participatieproces? (n=70)

Onderwerpen

Aan de deelnemers is gevraagd bij welke onderwerpen zij hebben geparticipeerd. Ruim de helft (54%) heeft van zich laten horen bij een infrastructureel project (wegen, parkeerplaatsen, fietspaden, voetpaden, riolering, verlichting etc.). Ook in bouwplannen en processen (nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of een grote verbouwing) en projecten in de groenvoorziening (groen in de directe woonomgeving, parken, bomen langs wegen) is vaak geparticipeerd (figuur 3.7).

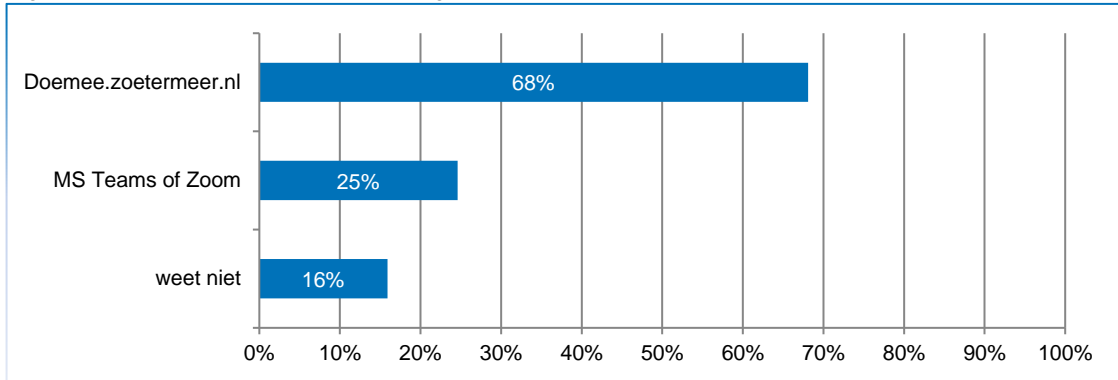
Figuur 3.7 Wat was het onderwerp / waren de onderwerpen? (n=70)

3.2. Ervaring met online deelname

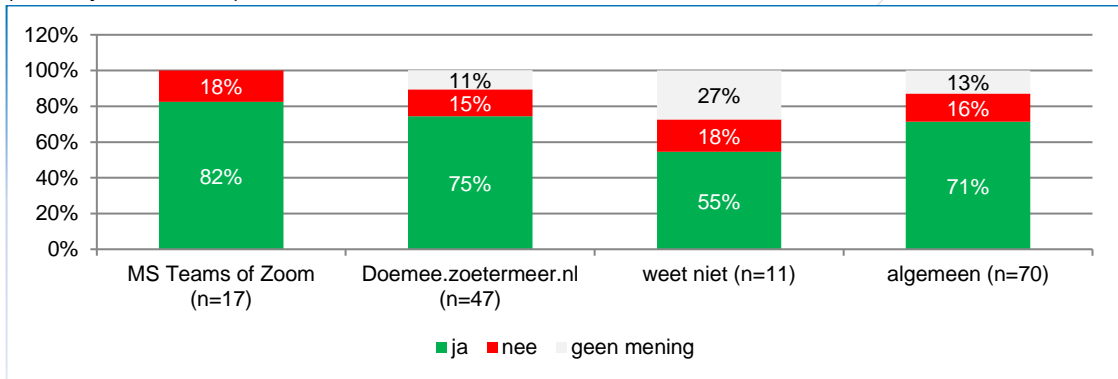
In de periode waarop is teruggekeken (september 2020 - september 2021) zijn voornamelijk onlinebijeenkomsten geweest. Ruim twee derde van de deelnemers (68%) heeft via Doemee.zoetermeer.nl. meegedaan. Doemee is het online participatieplatform van de gemeente Zoetermeer. Bijna een kwart heeft (ook) via de communicatieplatformen MS Teams of Zoom deelgenomen (figuur 3.8).

Figuur 3.8 Op welke manier heeft u deelgenomen aan een (online) participatieproces?

Van de deelnemers is 71% tevreden over de wijze waarop zij online hebben deelgenomen aan een participatieproces. De gebruikers die (ook) via MS Teams of Zoom hebben geparticipeerd, zijn vaker (82%) tevreden (figuur 3.9).

Figuur 3.9 Bent u tevreden over de wijze waarop u online kon deelnemen aan een participatieproces? (naar wijze deelname)

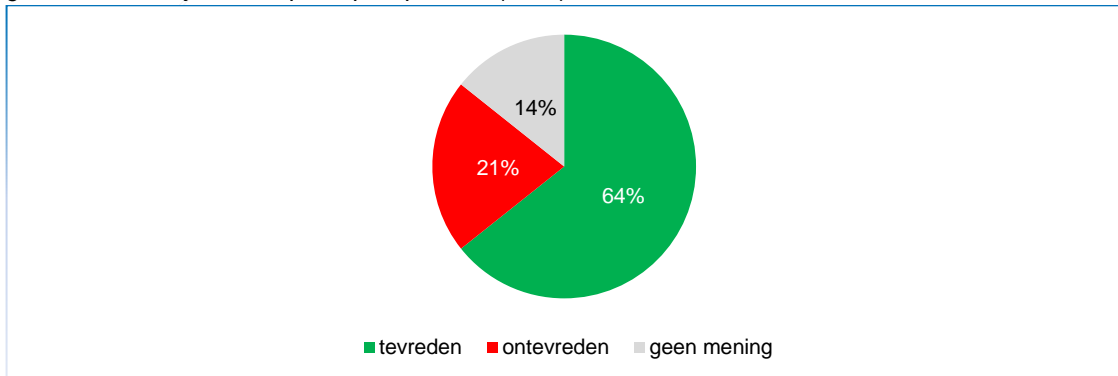

3.3. Oordeel over de participatie

Informatievoorziening

Van de respondenten die in één of meer trajecten hebben geparticipeerd, is 64% tevreden en 21% ontevreden over de wijze waarop ze door de gemeente benaderd en/of op de hoogte gehouden zijn tijdens het proces (figuur 3.10).

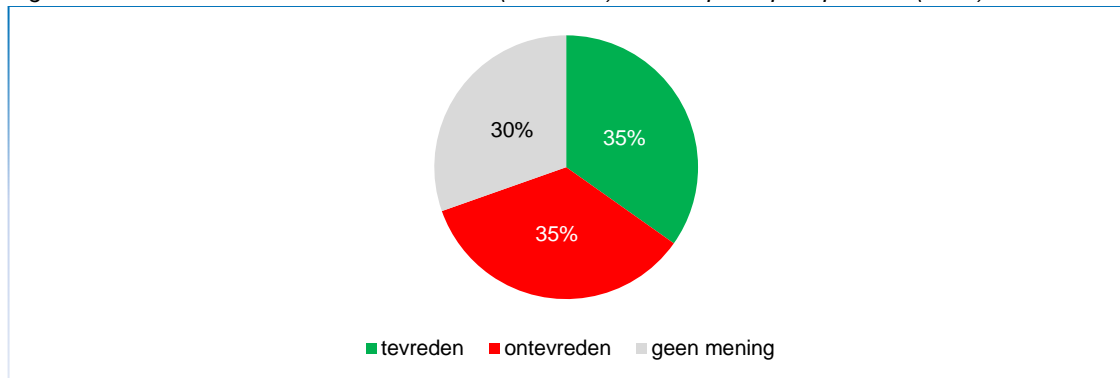
Figuur 3.10 Bent u tevreden over de wijze waarop u door de gemeente benaderd en/of op de hoogte gehouden bent tijdens het participatieproces? (n=66)

Resultaat

Van de deelnemers is een even groot deel tevreden als ontevreden (35%) over het resultaat (tot nu toe) van het participatieproces (figuur 3.11).

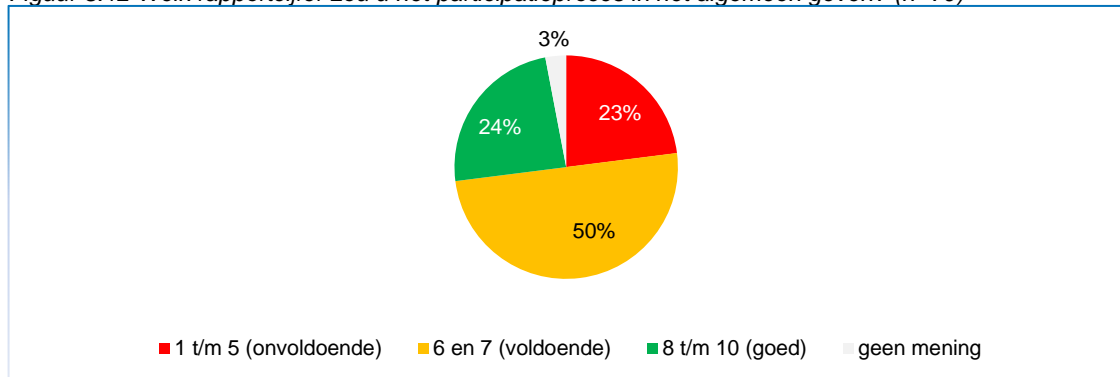
Figuur 3.11 Bent u tevreden met het resultaat (tot nu toe) van het participatieproces? (n=70)

Rapportcijfer

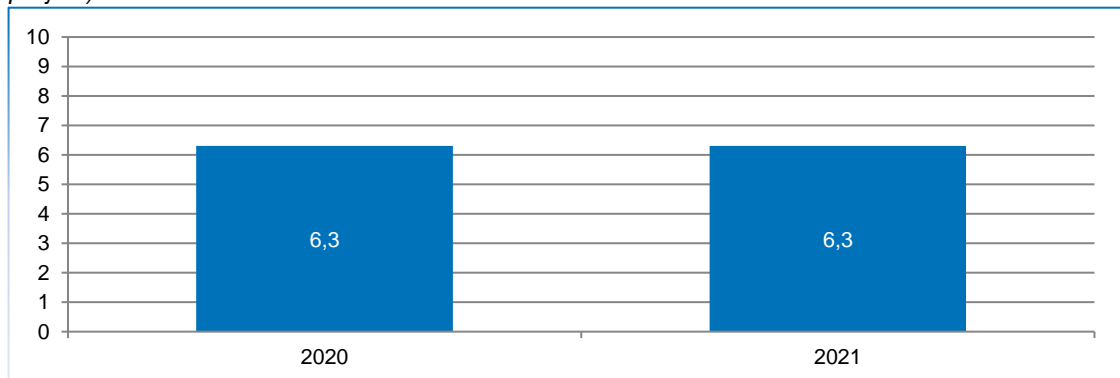
Van de deelnemers geeft 21% het participatieproces in het algemeen een onvoldoende (rapportcijfer 1 t/m 5). De helft geeft een voldoende (6 en 7) en bijna een kwart (23%) beoordeelt het proces als goed (rapportcijfer 8 of hoger). De rest heeft geen mening (figuur 3.12).

Figuur 3.12 Welk rapportcijfer zou u het participatieproces in het algemeen geven? (n=70)

Het gemiddelde van de gegeven rapportcijfers is 6,3. Dat is gelijk aan de gemiddelde waardering in peiljaar 2020 (figuur 3.13).

Figuur 3.13 Welk rapportcijfer zou u het participatieproces in het algemeen geven? (gemiddelde per peiljaar)

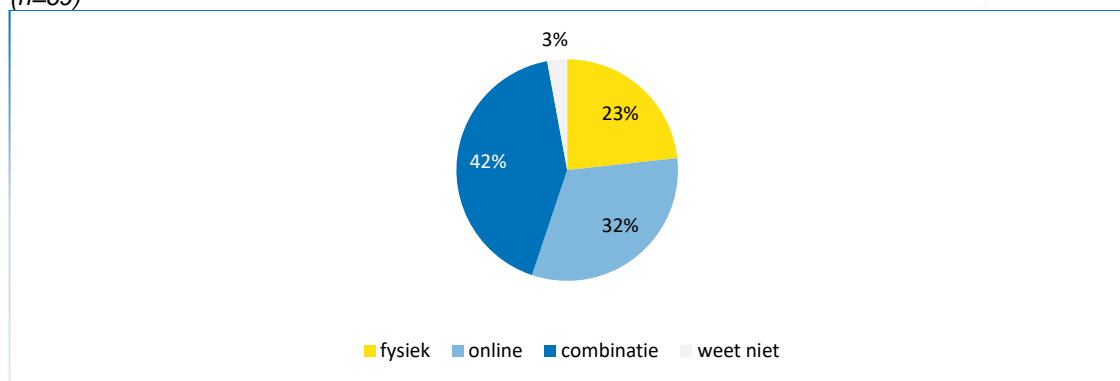

De tevredenheid met het proces en de resultaten konden worden toegelicht. Verschillende respondenten hebben het gevoel dat de gemeente inwoners pas laat participeren als plannen al vastliggen en nog maar marginaal aanpassingen mogelijk zijn. Ook is er de indruk dat men heel kort van tevoren geïnformeerd wordt over een bijeenkomst. Sommige deelnemers ervaren de bijeenkomsten meer als informatievoorziening vanuit de gemeente in plaats van een gedachtewisseling (bijlage 5).

3.4. Voorkeur voor participatievorm

Aan de respondenten, die deel hebben genomen aan een participatieproces, is gevraagd of ze voorkeur hebben voor fysieke bijeenkomsten met een presentatie en gelegenheid om vragen te stellen en te reageren of in een online vorm waarbij ze informatie kunnen bekijken en online kunnen reageren. Het grootste deel (42%) van de respondenten heeft een voorkeur voor een combinatie van beide vormen (figuur 3.14).

Figuur 3.14 Gaat uw voorkeur uit naar fysieke bijeenkomsten of naar een online vorm van participatie? (n=69)

Een respondent geeft aan dat fysieke bijeenkomsten mogelijk moeten blijven vanwege de mogelijkheid tot discussie (bijlage 5).

3.5. Tips voor participatie

Tot slot is aan alle respondenten gevraagd of ze tips hebben op het gebied van participatie. Onder andere wordt aangeraden om de mogelijkheden van participatie meer te promoten, bijvoorbeeld met huis-aan-huis flyers. Ook wordt geadviseerd om participatie al in een eerder stadium, bij de planvorming van projecten en beleid, te organiseren (bijlage 5).

Bijlage 1: Populatie, steekproef en respons

In de onderstaande tabel worden de Zoetermeerse bevolking (per 1 januari 2021), de steekproef (per 1 september 2021) en de respons van dit deelonderzoek vergeleken aan de hand van de kenmerken geslacht en leeftijd.

geslacht en leeftijd	bevolking	steekproef	respons
man 18-29 jaar	8,8%	13,5%	5,1%
vrouw 18-29 jaar	8,4%	13,0%	7,0%
anders 18-29 jaar	-	-	0,3%
man 30-39 jaar	7,8%	10,8%	6,9%
vrouw 30-39 jaar	8,3%	12,1%	8,8%
anders 30-39 jaar	-	-	1,0%
man 40-49 jaar	7,4%	7,8%	7,5%
vrouw 40-49 jaar	8,0%	8,6%	8,9%
anders 40-49 jaar	-	-	0,3%
man 50-64 jaar	12,7%	9,1%	11,0%
vrouw 50-64 jaar	13,9%	10,0%	12,7%
anders 50-64 jaar	-	-	0,6%
man 65 jaar en ouder	11,6%	6,9%	13,6%
vrouw 65 jaar en ouder	13,2%	8,2%	16,2%
anders 65 jaar en ouder	-	-	-
totaal	100,0%	100,0%	100,0%
aantal	99.856	4.000	943*

*49 van de 992 respondenten hebben hun geslacht niet opgegeven.

Bijlage 2: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op 992 respondenten uit de Stadspeiling 2020 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp participatie. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen. Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages in de respons weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,5	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
992	1,8	2,4	2,8	3,0	3,0

Voorbeeld: Stel dat van alle 998 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,2 en 32,7%.

Bijlage 3: Vragenlijst

Vragen uit de Stadspeiling 2021 over het onderwerp participatie

35. Participatie betekent dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties meedenken en meedoen bij beleid en projecten van de gemeente. Bijvoorbeeld via de website doemee.zoetermeer.nl, een bewonersbijeenkomst in de stad of digitaal via MS Teams of Zoom. Participatie betekent ook dat de gemeente meewerkt aan initiatieven vanuit de stad.

a. Bent u ermee bekend dat de gemeente via participatie inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten?

- 1. ja
- 2. nee

b. Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten?

- 1. zeer belangrijk
- 2. belangrijk
- 3. niet belangrijk, niet onbelangrijk
- 4. onbelangrijk
- 5. zeer onbelangrijk
- 6. geen mening

36. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden deelgenomen aan een (online) participatieproces met de gemeente?

- 1. ja → ga naar vraag 38
- 2. nee
- 3. niet van toepassing, ik was niet bekend met deze vorm van participatie → ga naar vraag 46a

37. Kunt u de belangrijkste reden geven waarom u niet aan een participatieproces heeft deelgenomen?

LET OP: de belangrijkste reden, dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. ik heb geen interesse in participatie
- 2. ik had geen tijd
- 3. ik zag geen belang voor mijzelf
- 4. het heeft geen zin, omdat beleid en projecten toch al vastliggen
- 5. er was geen aansprekend onderwerp
- 6. weet niet
- 7. anders, namelijk:

LET OP: Ga door naar vraag 46a

38. Wat was voor u de belangrijkste reden om deel te nemen aan een participatieproces?

LET OP: de belangrijkste reden, dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. ik wil graag informatie krijgen over het te voeren beleid of een project
- 2. ik wil meepraten over het te voeren beleid of een project (mijn voorkeur inbrengen)
- 3. ik wil samen vormgeven aan het te voeren beleid of een project (coproductie)
- 4. ik wil voor mijn initiatief steun krijgen van de gemeente
- 5. anders, namelijk:

39. Wat was het onderwerp / waren de onderwerpen?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- infrastructuur (wegen, parkeerplaatsen, fietspaden, voetpaden, riolering, verlichting etc.)
- een bouwplan (nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of een grote verbouwing)
- groenvoorziening (groen in de directe woonomgeving, parken, bomen langs wegen)
- werk, zorg en inkomen
- veiligheid
- Zoetermeer aardgasvrij
- anders, namelijk:

40. Op welke manier heeft u deelgenomen aan een (online) participatieproces?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- via de website doemee.zoetermeer.nl
- via MS Teams of Zoom
- weet niet

41a. Bent u tevreden over de wijze waarop u online kon deelnemen aan een participatieproces?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. geen mening

b. Eventuele toelichting:

42a. Bent u tevreden over de wijze waarop u door de gemeente benaderd en/of op de hoogte gehouden bent tijdens het participatieproces?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. geen mening

b. Eventuele toelichting:

43a. Bent u tevreden met het resultaat (tot nu toe) van het participatieproces?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. geen mening

b. Eventuele toelichting:

44a. Welk rapportcijfer zou u het participatieproces in het algemeen geven?

zeer laag											zeer hoog	geen
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

b. Eventuele toelichting op het rapportcijfer:

45a. Gaat uw voorkeur uit naar fysieke bijeenkomsten of naar een online vorm van participatie?

- 1. fysieke bijeenkomst(en) met een presentatie en gelegenheid om vragen te stellen en te reageren
- 2. online informatie bekijken en online reageren
- 3. combinatie van 1 en 2
- 4. weet niet

b. Eventuele toelichting:

46a. Bent u ermee bekend dat de gemeente ondersteuning kan bieden bij uw initiatieven voor verbeteringen in uw eigen (woon)omgeving of in de hele stad?

- 1. ja
- 2. nee

b. Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners ondersteunt bij dergelijke initiatieven?

- 1. zeer belangrijk
- 2. belangrijk
- 3. niet belangrijk, niet onbelangrijk
- 4. onbelangrijk
- 5. zeer onbelangrijk
- 6. geen mening

47. Heeft u tips op het gebied van participatie?

Bijlage 4: Rechte tellingen

35a. Bent u ermee bekend dat de gemeente via participatie inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van beleid en projecten?

	aantal	percentage
ja	507	51,3
nee	482	48,7
subtotaal	989	100,0
vraag niet beantwoord	3	
totaal	992	

b. Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners betreft bij de voorbereiding, besluitvorming en/of uitvoering van beleid en projecten?

	aantal	percentage
zeer belangrijk	393	39,9
belangrijk	470	47,7
niet belangrijk, niet onbelangrijk	69	7,0
onbelangrijk	6	,6
zeer onbelangrijk	3	,3
geen mening	45	4,6
subtotaal	986	100,0
vraag niet beantwoord	6	
totaal	992	

36. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden deelgenomen aan een (online) participatieproces met de gemeente?

	aantal	percentage
ja	71	7,2
nee	436	44,1
niet van toepassing, ik was niet bekend met deze vorm van participatie	482	48,7
subtotaal	989	100,0
vraag niet beantwoord	3	
totaal	992	

37. Kunt u de belangrijkste reden geven waarom u niet aan een participatieproces heeft deelgenomen?

	aantal	percentage
ik heb geen interesse in participatie	29	7,5
ik had geen tijd	63	16,3
ik zag geen belang voor mijzelf	69	17,9
het heeft geen zin, omdat beleid en projecten toch al vastliggen	51	13,2
er was geen aansprekend onderwerp	65	16,8
weet niet	66	17,1
anders	43	11,1
subtotaal	386	100,0
vraag niet beantwoord	50	
vraag niet van toepassing	556	
totaal	992	

38. Wat was voor u de belangrijkste reden om deel te nemen aan een participatieproces?

	aantal	percentage
ik wil graag informatie krijgen over het te voeren beleid of een project	30	42,9
ik wil meepraten over het te voeren beleid of een project (mijn voorkeur inbrengen)	28	40,0
ik wil samen vormgeven aan het te voeren beleid of een project (coproductie)	9	12,9
ik wil voor mijn initiatief steun krijgen van de gemeente	2	2,9
anders	1	1,4
subtotaal	70	100,0
vraag niet beantwoord	1	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	

117. Wat was het onderwerp / waren de onderwerpen? (meer antwoorden mogelijk)

	aantal	percentage
infrastructuur (wegen, parkeerplaatsen, fietspaden, voetpaden, riolering, verlichting etc.)	38	54,3
een bouwplan (nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of een grote verbouwing)	27	38,6
groenvoorziening (groen in de directe woonomgeving, parken, bomen langs wegen)	27	38,6
werk, zorg en inkomen	5	7,1
veiligheid	17	24,3
Zoetermeer aardgasvrij	11	15,7
anders	8	11,4
subtotaal	133	190,0
vraag niet beantwoord	1	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	

40. Op welke manier heeft u deelgenomen aan een (online) participatieproces? (meer antwoorden mogelijk)

	aantal	percentage
via de website doemee.zoetermeer.nl	47	68,1
via MS Teams of Zoom	17	24,6
weet niet	11	15,9
subtotaal	75	108,6
vraag niet beantwoord	1	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	

41a. Bent u tevreden over de wijze waarop u online kon deelnemen aan een participatieproces?

	aantal	percentage
ja	50	71,4
nee	11	15,7
geen mening	9	12,9
subtotaal	70	100,0
vraag niet beantwoord	1	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	

42a. Bent u tevreden over de wijze waarop u door de gemeente benaderd en/of op de hoogte gehouden bent tijdens het participatieproces?

	aantal	percentage
ja	45	64,3
nee	15	21,4
geen mening	10	14,3
subtotaal	70	100,0
vraag niet beantwoord	1	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	

43a. Bent u tevreden met het resultaat (tot nu toe) van het participatieproces?

	aantal	percentage
ja	24	34,8
nee	24	34,8
geen mening	21	30,4
subtotaal	69	100,0
vraag niet beantwoord	2	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	

44a. Welk rapportcijfer zou u het participatieproces in het algemeen geven?

	aantal	percentage
1	4	5,7
2	1	1,4
3	2	2,9
4	4	5,7
5	5	7,1
6	11	15,7
7	24	34,3
8	16	22,9
9	-	
10	1	1,4
geen mening	2	2,9
subtotaal	70	100,0
vraag niet beantwoord	1	
vraag niet van toepassing	921	
totaal	992	
gemiddeld rapportcijfer: 6,3		

45a. Gaat uw voorkeur uit naar fysieke bijeenkomsten of naar een online vorm van participatie?

	aantal	percentage
fysieke bijeenkomst(en) met een presentatie en gelegenheid om vragen te stellen en te reageren	16	23,2
online informatie bekijken en online reageren	22	31,9
combinatie van 1 en 2	29	42,0
weet niet	2	2,9
subtotaal	69	
vraag niet beantwoord	2	
totaal	921	

46a. Bent u ermee bekend dat de gemeente ondersteuning kan bieden bij uw initiatieven voor verbeteringen in uw eigen (woon)omgeving of in de hele stad?

	aantal	percentage
ja	496	50,9
nee	479	49,1
subtotaal	975	100,0
vraag niet beantwoord	17	
totaal	992	

b. Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente inwoners ondersteunt bij dergelijke initiatieven?

	aantal	percentage
zeer belangrijk	343	35,2
belangrijk	523	53,6
niet belangrijk, niet onbelangrijk	65	6,7
onbelangrijk	6	,6
zeer onbelangrijk	2	,2
geen mening	36	3,7
subtotaal	975	100,0
vraag niet beantwoord	17	
totaal	992	

Bijlage 5: Toelichtingen

37. Kunt u de belangrijkste reden geven waarom u niet aan een participatieproces heeft deelgenomen? Anders, namelijk:

- Ben niet online.
- Buurtgenoten nemen deel en praten namens ons.
- Corona.
- Corona.
- Corona.
- Een combinatie van factoren, daarbij vind ik dat gemeente Zoetermeer prima keuzes maakt.
- Geen idee wat er speelde.
- Geen projecten bij mij in de buurt die mij bekend zijn.
- Geen verzoek ontvangen.
- Gezien mijn leeftijd (80 jaar) niet echt relevant.
- Heb het gevoel genoeg gedaan te hebben in mijn werkzame leven in Zoetermeer. Geniet nu van mijn vrijheid.
- Heb me aangemeld om mee te praten over de nieuwe wijk De Entree maar niets meer vernomen.
- Het is al langer geleden dat ik veel in overleg was met de gemeente (als bestuurslid van een vereniging). Mij is door de jaren heen opgevallen dat Zoetermeer de mond vol heeft van burgerparticipatie, maar het vaak alleen bij praten blijft. Dus veel vertrouwen heb ik er niet in.
- Ik ben doof en dan is het heel lastig om aan een participatieproces deel te nemen. Aan de andere kant: ik kan tolk inzetten, maar het zou fijn zijn als Zoetermeer daar ook aandacht voor heeft: doelgroep doven en slechthorenden. Ik wil graag met jullie meedenken hierover.
- Ik ben er niet voor benaderd.
- ik heb geen idee hoe ik me zou moeten aanmelden.
- Ik heb me niet verdiept in de onderwerpen.
- Ik vind het belangrijk om de gemeenteraad te kiezen en dan kijk ik naar de onderwerpen.
- Ik was niet op de hoogte van lopende projecten.
- Ik was nog geen 18 dus ik kon geen besluit erover maken.
- Ik wist dat het er was, maar me er verder niet in verdiept.
- Ik wist niet dat het kon.
- Ik woon nog niet lang in Zoetermeer.
- Ik woon nu net iets meer dan een jaar in Zoetermeer.
- Kan me door omstandigheden niet concentreren en zulke dingen kosten te veel energie.
- Kom er niet mee in aanraking.
- Niet aan gedacht.
- Niet gezien hoe deel te nemen.
- Niet mee bekend geweest.
- Niet uitgenodigd.
- Nieuwe bewoner.
- Nooit over nagedacht.
- online zie ik niet zitten
- Spreek de Nederlandse taal niet zo goed.
- Vanwege corona.
- Was er niet van op de hoogte.
- Was niet mogelijk wegens corona! Zat in de verkeerswerkgroep.
- Weet niet hoe wat wanneer.
- Wegens ziekte.
- Wij wonen pas 10 maanden in Zoetermeer.

41. Bent u tevreden over de wijze waarop u online kon deelnemen aan een participatieproces?

Ja

- Leek wel alsof een stem meerdere keren kan worden ingediend.

Nee

- De gemeente was aan het 'zenden' en niet aan het luisteren.
- Er is geen enkele sprake van participatie behalve dan dat er wordt verteld wat er wordt gedaan. Inbreng is niet tot zeer beperkt mogelijk en zeker niet op de vlakken die speelden voor het overgrote deel van de bewoners. Er wordt door het gemeentebestuur in latere verslagen gesteld dat ze geluisterd hebben en zaken hebben aangepast, maar dit is maar zeer beperkt de waarheid. De gemeente komt over als een onbetrouwbare partij die voor de schijn aan participatie doet om vervolgens gewoon het eigen plan door te drukken.
- Er wordt wel geluisterd, maar je krijgt niet het gevoel dat er ook maar iets met je opmerkingen wordt gedaan. Denk aan 1: LUX 70, 2 hoge snelheden in tunnelbak en 5 parallelweg Europaweg 3 hinderlijk motor- en autogebruik, met name 's avonds en in het weekend bij mooi weer 4. De meermaals ontvangen afwijzingen om geluids- en snelheidsmetingen te verrichten op en in de omliggende 140 woonappartementen en units langs de Europaweg. Met 70 LUX en andere geplande hoogbouw onmiddellijk aan of zeer nabij de hoofdweg structuur zullen deze klachten niet verdwijnen. Negeren c.q. ontkennen door ambtenaren en bestuur, c.q. politiek zal de klachten niet laten verstommen.
- Ik denk dat als er een kanaal was voor bewoners om meer betrokken te zijn in diverse aspecten, zodat bewoners met elkaar kunnen overleggen en dan op basis van deze uitkomst, voorleggen aan het bestuur. Dit kan worden toegevoegd en beargumenteerd vanuit het oogpunt van de belangen en het welzijn van Zoetermeer, zodat er een duidelijke balans kan worden gevonden tussen bestuur en bewoners. De huidige stand van zaken geeft niet duidelijk aan of er daadwerkelijk rekening wordt gehouden met de participatie van bewoners. Participatie betekent ook geen goedkeuring en gehoor.
- Ik kreeg niet de indruk, dat er wat mee gedaan werd.
- Meer een soort briefing, weinig participatie.
- Online is moeilijk deelnemen aan discussie. Participatieproces mondt snel uit in eenrichtingsverkeer vanuit de gemeente en lijkt dan meer op een presentatie dan een participatie.
- Wordt niet naar geluisterd, is een faketool.

42. Bent u tevreden over de wijze waarop u door de gemeente benaderd en/of op de hoogte gehouden bent tijdens het participatieproces?

Ja

- Op de hoogte houden is niet genoeg. Luister en doe wat met de meningen van bewoners.

Nee

- De gemeente laat bewoners op het allerlaatste moment participeren, zodat er niets meer aangepast kan worden. Tevens worden bewoners pas heel kort van tevoren geïnformeerd over een bijeenkomst en is de organisatie van de bijeenkomst op amateuristische wijze uitgevoerd.
- Heb twee maal gereageerd op website Doemee. Op het eerste proces is een online bijeenkomst gehouden in april waarvan een verslag is toegestuurd, waarna niets meer is vernomen van de gemeente. Op mijn tweede reactie via Doemee heb ik helemaal geen respons gehad.
- Ik werd erop gewezen door een kennis die ook in Zoetermeer woont, maar had het anders niet geweten.
- Omwonenden brief in de bus.

- Te weinig terugkoppeling na sessie, ook trage terugkoppeling. Dat wat met buurt besproken is, is anders uitgevoerd dan toegezegd en niet alles is afgerond.
- Wij moeten lang wachten op bericht wat het gaat worden!
- Zoals ik al eerder aangaf, meer duidelijkheid en saamhorigheid tussen bestuur en bewoners, een vaste regeling waardoor bewoners het bestuur kunnen benaderen en daadwerkelijk worden gehoord en mogelijkheid tot discussie (in gesprek kunnen gaan). Als er geen brief of elektronische uitnodiging wordt verzonden, is de gemiddelde burger niet op de hoogte van de problemen en knelpunten die hun dagelijks leven kunnen beïnvloeden, dit is niet eerlijk.

43. Bent u tevreden met het resultaat (tot nu toe) van het participatieproces?

Nee

- Geen terugkoppeling gehad.
- Het is nog steeds niet duidelijk wat er gaat gebeuren, maar als dat betekent dat wij onze containers bij 2 voor de deur houden, dan vind ik het goed.
- Ik moest lang wachten op feedback.
- Onvoldoende terugkoppeling naar de deelnemers, maar meer in algemene communicatie.
- Processen duren veel te lang en tussentijds wordt men niet op de hoogte gehouden.
- Vrijwel geen vervolg aan uitspraak.
- Weinig participatie rondom dit proces.
- Weinig terugkoppeling, veel aanpassingen aan plannen zonder inspraak.

Geen mening

- Ik ben nog wat onzeker over het verlies aan groen, wat er nu voor zorgt dat alles mooi is. En dat terwijl ik in een stad woon. Aan de andere kant moet ik misschien vertrouwen op het gemeentebestuur, want ik ken geen stad met meer groen en meer parken dan Zoetermeer.
- M.b.t. Entree. Er zitten nog heel wat haken en ogen aan dit plan. Bijeenkomsten vond ik deels zinnig. De laatste plenaire (2019?) was chaotisch. Er wordt nog steeds te weinig aandacht aan Afrikaweg gegeven in relatie tot spoedverkeer. Ik hoor zo vaak ambulances etc. naar de A12 rijden, dat kan nooit zo gerealiseerd worden als de Afrikastraat er is. Ook voor het reguliere verkeer naar en van de A12 is het een bottleneck. Dom om voetgangers oversteekplaatsen op deze manier te plannen.

44. Welk rapportcijfer zou u het participatieproces in het algemeen geven?

Oordeel onvoldoende (rapportcijfer 1 t/m 5)

- Geen terugkoppeling.

Oordeel voldoende (rapportcijfer 6 en 7)

- Het aantal deelnemers lijkt mij vaak aan de lage kant, de vraag is; wat is dan nog de waarde/de invloed op het te voeren beleid.
- Kavelpaspoorten die uitgegeven zijn door de gemeenteraad en waar burgers geen invloed op hebben, vind ik niet echt burgervriendelijk.
- Over het algemeen is participatie een mooi middel, mits dit goed wordt uitgevoerd en tijdig wordt opgestart.

45. Gaat uw voorkeur uit naar fysieke bijeenkomsten of naar een online vorm van participatie?

- Fysiek blijft altijd beter en is minder storend.
- Mijn voorkeur gaat uit naar een fysieke bijeenkomst, maar soms kan of wil ik 's avonds niet de deur uit, dan is het fijn om online mee te kunnen doen.
- Online-enquêtes beperken de mogelijkheid tot discussie en individuele voorkeuren omdat sommige antwoorden al bekend zijn, maar het biedt wel een platform om een kwantitatieve analyse boven een grote groep te krijgen, wat op zich al een voordeel is. Fysieke

ontmoetingen lijken mij het enige en belangrijkste middel om elke dubbelzinnigheid en onverschilligheid tegen te gaan en op te lossen. Een bijeenkomst waarin bewoners hun mening, voorkeuren en ideeën kunnen geven en ook waar het bestuur verantwoording kan afleggen over besluiten, werkzaamheden en afspraken. Als er maar één stem wordt gehoord over een grote natie, hoe zullen eenwording en solidariteit dan worden gevormd om in één richting te kunnen bewegen. Iedereen verdient het om zich gehoord te voelen en iedereen doet ertoe.

47. Heeft u tips op het gebied van participatie?

Bekend met participatie en in de afgelopen twaalf maanden deelgenomen

- Veiligheid in de wijken - verkeer - afvalinzameling - speeltuinen in de wijken.
- Betrek bewoners tijdig in het proces, maak ze niet belachelijk/kleiner ze niet in de media, doe aantoonbaar wat met de inbreng. Indien de inbreng niet gewenst is, houdt dan niet de schijn hoog. Dit maakt de gemeente alleen maar (meer) onbetrouwbaar.
- Bewoners kunnen wel iets willen, maar dat is niet altijd door de gemeente wettelijk in te willigen of uit te voeren. Bewoners hebben dikwijls geen idee welke haken en ogen er aan een voorstel zitten en dat het niet altijd onwilligheid van de gemeente Zoetermeer is, als een voorstel niet gehonoreerd wordt.
- Blijf ruchtbaarheid geven aan de mogelijkheden.
- Buurtverenigingen in alle wijken die de wensen en behoeften van bewoners kunnen bespreken en voorleggen aan het bestuur. Wekelijks overleg tussen verenigingen en het bestuur van Zoetermeer. Jongerenorganisaties in alle wijken. Buurtorganisaties die advies en hulp kunnen bieden bij vraagstukken over werk, huwelijk, gezin etc. Het blijft een familie die een land laat bloeien en groeien. Meer kansen voor jongeren om zich gehoord en betrokken te voelen, zij zijn immers de toekomst van Zoetermeer. De bruggen tussen de verschillende culturen afbreken door evenementen te organiseren die deze verschillen laten zien en vieren. Meer kansen voor allochtonen om zich betrokken te voelen en voor autochtonen om zich niet vergeten te voelen. Er zijn nog veel meer mogelijkheden maar ik beperk het tot hier.
- Compliment. Als ik een melding van iets doe via de gemeentewebsite krijg ik (bijna) altijd en heel snel reactie.
- Duidelijke informatievoorziening met betrekking tot wat mogelijk is.
- Eén centraal punt voor bewoners creëren.
- Er is veel zwerfafval doordat men alles op straat gooit, idem dito bij ondergrondse containers afval, mogelijk idee om particuliere opruimers te belonen. Idem dito de bewoners die een bak adopteren en bewoners, die groen adopteren, of mensen die regelmatig melding maken/signaleren wat er in Zoetermeer mis is/ kapot vuil et cetera. Ogen oren zijn van de stad. Beloning, bv een avondje theater. Daardoor mogelijk meer bereidheid of bewustwording bewoners. Idem dito goede ideeën belonen. Wat betreft veiligheid, buurtvaders activeren. In onveilige straten een straatfeest organiseren zodat men elkaar leert kennen.
- Er moet meer geluisterd worden naar de bewoners en er moet iemand bij de gemeente beschikbaar zijn om te luisteren.
- Gemeente kan wel ondersteunen maar doen ze het ook...?
- Misschien een paar keer per jaar spreekuren organiseren alwaar men met ideeën kan komen.
- Neem de Zoetermeeders serieus. Die weten heus wel waar het over gaat. Zij weten wat er speelt in hun buurt.
- Niet alleen luisteren, maar waar mogelijk uitvoeren. Burger heeft inspraak, gemeente heeft uitspraak, bij dat laatste gaat het vaak fout. Immers burger is niet tevreden met zijn/haar inspraak, er wordt wel geluisterd maar gemeente legt het (zoals gebruikelijk) naast zich neer en voert haar eigen beleid uit.

- Niet vertrouwen op alleen online. Aan de telefoon verwijst men naar online, terwijl iemand te woord staan vriendelijker is.
- Niet zo snel bewoners afschepen omdat jullie het niet belangrijk vinden.
- Nog te weinig ideeën over.
- Op gebied van inzamelen gebruikte elektronica kan beter en eventueel beloning voor meedoen.
- Op tijd opstarten van het participatietraject en transparant zijn over de mogelijkheden tot beïnvloeding van het proces.
- Terugkoppeling en participatie serieus nemen en niet alleen om de burgers het gevoel te geven dat zij mee mogen praten maar ook feitelijk acties en terugkoppeling. Misschien een keer communiceren dat bepaalde ideeën die dan uitgevoerd worden door een burgerinitiatief of idee zijn ontstaan. Nu moeten altijd de verantwoordelijke wethouders de eer krijgen. Maar dat is politiek.

Bekend met participatie, maar in de afgelopen twaalf maanden niet deelgenomen

- Actiever informeren en uitnodigen Als er iets in een wijk gedaan wordt sluit geen buurten uit (zoals bij een eerder project in Seghwaert alleen een paar buurten mochten deelnemen).
- Als er ondersteuning is, dan ook graag een snelle reactie v.d. gemeente.
- Als je de mening wilt van de inwoners, zorg er dan voor dat het bestemmingsplan nog niet is ingevuld door jullie.
- Betrek inwoners op wat wijkniveau.
- Biedt het op een aantrekkelijke manier aan.
- Definieer en communiceer in welke mate participatie wenselijk is; 'participatieladder'.
- Doe het dan ook!
- Duidelijker aangeven hoe en wat.
- Er wordt toch niet naar de bewoners geluisterd. Schijninspraak.
- Goede communicatie, en niet in de vorm van brieven. Maar bv Google chat, WhatsApp etc.
- Het tegengaan van jeugdbendes en verpaupering in de wijken. Zelfs een wijk als Oosterheem holt hard achteruit.
- Ik denk dat het goed zou zijn als bewoners hier af en toe over geïnformeerd worden bijvoorbeeld in Streekblad of via folders.
- Ik erger me zeer aan al het groen dat over wandel- en fietspaden hangt. Inwoners moeten meer aangesproken worden op onderhoud van hun tuin.
- Ik heb geen tips, want de vraag overvalt mij even.
- Ik loop vast bij 'de regeltjes'. Voordat iets geregeld is in Zoetermeer moet het plan langs zoveel kanalen en zijn we maanden verder. Regelmatig 'nee' op rekwest gehad. Demotiverend!
- Ik woon aan het windpark de Wijdse Weide en heb meerdere keren gemeld dat het onderhoud met name het maaibeeld met het jaar verslechterd, sommige stukken worden nog maar 1 a 2 keer per jaar gemaaid de brandnetels staan meer dan een meter hoog. Het is verschrikkelijk om te zien dat het mooie parkje zo wordt verwaarloosd door de gemeente. Het is gewoon gevaarlijk om je hond daar uit te laten i.v.m. de grasaren die in de bek en oren van je hond terecht komen en daar ontstekingen veroorzaken zodat je naar de dierenarts moet.
- In een vroeg stadium bewoners erbij betrekken. Tot nu toe meegemaakt dat de plannen zo goed als vast liggen. Slechts marginaal kan een plan worden aangepast.
- Kijk goed naar de behoefte per wijk. De wijken liggen soms ver van elkaar de belangen en behoefte zijn niet overal gelijk.
- Kortere vraaglijsten + initiatief (prijzen).
- Laagdrempeligheid is belangrijk, evenals dat mogelijkheden bekend zijn. Zijn er voorbeelden van mogelijkheden?

- Laat mensen online stemmen op dingen via een qr-code die je in de bus krijgt.
- Luister échte naar deelnemende inwoners. Geef ze echte inspraak en luister echt naar hun bijdragen. Geen schijninspraak.
- Maak breder bekend en eenvoudig toegankelijk zodat de drempel om deel te nemen laag is.
- Maak de verwachtingen helder wat participatie inhoudt via verschillende kanalen (internet en streekblad bv) en faciliteer de toegang (via enquête, mail, bijeenkomst, inspraakavond etc.).
- Meer bekendheid aan geven.
- Meer communicatie, open uitnodiging.
- Meer steun in initiatieven m.b.t. speelplaatsen voor kinderen.
- Minder bureaucratisch handelen, maar er echt zijn voor de mensen.
- Minder regeltjes en meer naar de bewoners van Zoetermeer luisteren.
- Minder vrijblijvend naar beide kanten, bijvoorbeeld via een formeel burgerforum (uitgelijnd participatieconcept).
- Nog meer bekendheid aangeven. Succesvolle praktijkvoorbeelden geven.
- Onderhoud groenvoorziening meer zelf ter hand nemen op de Larikszoom.
- Participatie in Zoetermeer is veelal niet meer dan informatievoorziening. Het schoolvoorbeeld in deze was de procedure rond de Outlet. Of De Beren aan Noord-AA. Verander dit tot echte participatie. Neem ook de professionele inbreng van burgers serieus.
- Participatieaankondigingen middels brief/email. Maar vooral dat resultaten gedeeld worden.
- Promoten! Laat voorbeelden zien aan bewoners.
- Referendum.
- Stad is van ons allemaal. Betrokkenheid verhoogt de bijdrage in positieve zin.
- Te veel auto's, oude auto's verwijderen uit de buurt.
- Veel ouderen wonen in een te groot huis en zouden best wat kleiner willen wonen. Jongeren staan al jaren ingeschreven voor een woning. Denk aan bv. *knarrenhofjes en tiny houses*. Ik heb ooit een bouwproject opgezet in Zoetermeer. Wellicht is het mogelijk om voor ouderen en jongeren weer projecten op te zetten.
- Veilig kunnen wonen in een omgeving die niet vol gebouwd wordt (hierdoor verdwijnen groenstroken en ontstaan smallere doorgangen).
- Vergroening stimuleren, betrokkenheid stimuleren.
- Wat ik een beetje mis, en dat geldt zeker ook voor mij, is de moed om de eerste stap te zetten. Het lijkt of men wacht tot een ander begint. Ik ben een alleenstaande man met een volledige werkweek en mantelzorger. En ik zit in het bestuur in Utrecht. Ik moet ook tijd vrij maken om zoiets te kunnen doen. Ik heb geen plannen om iets te organiseren, maar ik kan me voorstellen dat mensen tijd moeten hebben in een maatschappij die juist steeds meer tijd van ons vraagt. Misschien moeten jullie ook de burgers actiever benaderen? Stel, u heeft een klant die aangeeft dat hij/zij iets mist in Zoetermeer (noem even als voorbeeld theaterfestival, of iets kleinschaliger als buurtfeest). U als ambtenaar of medewerker, die dat aanhoort of signalen meekrijgt van de klant/ burger/ bewoner, kan het gesprek openen door te vragen of ze mee willen doen om iets op te zetten bijvoorbeeld. Maak de drempel lager. Laat zien dat u als gemeente de middelen heeft om ze te ondersteunen. Begrijpt u? Ik weet niet of dat al gebeurt, maar zo niet, dan is dit misschien een goede insteek om zo meer bewoners te bereiken met mooie resultaten.
- Wij hebben gedurende de jaren dat wij hier wonen een aantal malen de gemeente aangeschreven voor wijzigingen in de woonwijk, maar nooit een positieve reactie ontvangen, het is of niet mogelijk of te duur.
- Zowel jong als oud laten participeren.

Niet bekend met participatie

- Actiever promoten.
- Adverteer ermee, ik zelf ben nooit op de hoogte geweest dat hulp van de gemeente een optie was.
- Benader jongeren meer, zitten goede ideeën bij.
- Beter informeren en betrekken, zeker ook de ondernemers. Want waar de gemeente geen tegengas wil, blijft het wel verdacht stilletjes.
- Beter inzichtelijk maken op de website.
- Beter kenbaar maken, waarover ze kunnen mee beslissen en hoe de inwoners kunnen participeren.
- Betere informatieverstrekking.
- Betere informatievoorziening voor de bewoners.
- Bewoners in een vroeg stadium bij plannen betrekken en niet op het moment dat plannen nagenoeg rond zijn. Ook de input van bewoners zwaar laten wegen bij de besluitvorming en niet alleen het belang van investeerders voorop laten staan. Investeerders hoeven niet het onderste uit de kan ten koste van het milieu en woongenot van de inwoners.
- Bij participatie ook echt luisteren naar inwoners, i.p.v. ze hun zegje laten doen maar er vervolgens niks mee doen.
- Buurt meer stimuleren.
- Communicatie moet beter.
- Communicatie. Openheid van zaken. Haalbaarheid. Steun. Ondersteuning.
- Communiceer beter over de mogelijkheden.
- communiceer de mogelijkheden goed, bv in Streekblad.
- De beste manieren om participatie te bevorderen zijn 1) zorgen dat het via vele kanalen bekend wordt gemaakt (ik heb b.v. een nee/nee sticker en kijk geen TV/luister geen lokale radio - dus ik hoor dit soort dingen nooit) en 2) zorgen dat er met de participatie ook echt iets gedaan wordt. Dus, als een meerderheid in Zoetermeer iets beslist niet wil, dan dat niet alsnog drukken (en andersom in geval van dat mensen iets erg graag wel willen). Daar is een wereld te winnen, want ik krijg niet bepaald het gevoel dat het nu zo is dat er echt geluisterd wordt naar wat mensen willen. Er wordt alleen maar gedaan alsof er geluisterd wordt en dat bevordert de participatie geenszins.
- De bewoners meer informeren over mogelijkheden en wat er speelt of gaat spelen in Zoetermeer. En het toegankelijker maken om jezelf ergens te laten horen.
- De gemeente had een enquête moeten houden over de aanleg van glasvezel. De oude naam doet zich eer aan slaapstad, en dit kan nog jaren duren voordat Rokkeveen op de schop gaat. Enkel omdat de gemeenteraad beslissing neemt zonder eigen kennis en ervaring.
- De oude bejaarden huizen moeten terug zodat de ouderen in de buurt weer deel kunnen nemen aan activiteiten, participatie is voor mij een grote fout van de regering geweest. Ik zie alleen maar vereenzaming om mij heen omdat iedereen het te druk heeft met zichzelf.
- Door de behoeften uit een wijk op te halen kun je als gemeente echt het verschil maken dan van hogerhand iets te verzinnen wat wellicht niet bij de mensen aansluit.
- Duidelijk maken dat dit mogelijk is.
- Duidelijke communicatie betreft waar zij mee ondersteunen en hoe ze dit doen.
- Er is te weinig inspraak van bewoners, voorbeeld de nieuwe Moskee in Oosterheem. Deze is gewoon doorgedrukt door de gemeente. In de wijk zijn er veel mensen tegen, maar er is helaas niet geluisterd naar de inwoners. De wethouder is zelfs in de wijk langs geweest en zei letterlijk: "de moskee komt er toch wel, of je het nu wilt of niet". Dit lijkt mij niet de vorm van participatie of luisteren naar bewoners.

- Er zijn veel zorgen om de woningen voor starters in Zoetermeer, ik deel die zorg. Ik zou graag willen weten wat de plannen zijn. Onder jongeren leeft de betrokkenheid minder. Een levendige Instagrampagina zou kunnen werken.
- Geen geld voor deze activiteiten, want ik betaal veel gemeentelijke belastingen.
- Gemeente luistert, maar doet er niets mee. Participatie van de gemeente is alleen maar voor de statistieken van de gemeenten.
- Het promoten van!
- Het was mij onbekend, breder bekend maken via plaatselijke media lijkt mij noodzakelijk.
- Het zou fijn zijn als de gemeente dat zou doen, en ook daadwerkelijk tips van bewoners over de verbetering van de woonomgeving zou oppakken.
- Houd de stad groen. Driemanspolder en Westerpark zijn top. Geen milieuzones invoeren en zo min mogelijk betaald parkeren trekt bezoekers (Dit is vaak de reden die ik hoor als mensen willen shoppen).
- Ik heb een keer informatie ingewonnen over het onderhouden van een stukje gemeente groen, maar toen bleek dat ik het bij eventuele verhuizing weer terug moest brengen in de oorspronkelijke staat had ik er geen zin meer in.
- Ik wist wel dat er brieven worden gestuurd voor voorlichtingen over projecten in de buurt, maar niet dat je ook gehoord kan worden over een project.
- Ik zou meer willen weten over de mogelijkheden. Misschien kan de gemeente meer doen aan voorlichting dat dit bestaat.
- Licht de bewoners in via huis aan huis brieven, en niet via media die veel inwoners gewoon niet bezoeken.
- Luisteren en actie ondernemen.
- Luisteren naar inwoners van Zoetermeer.
- Luisteren naar wat er speelt en oplossingen bieden.
- Luisteren!
- Luisteren. Ik heb wel eens naar de gemeente gebeld om iets te verbeteren. Maar er wordt niet naar ons geluisterd.
- Maak het (nog) beter kenbaar.
- Maak meer bekend
- Meer aan de bewoners vraag wat ze vinden, en luisteren.
- Meer bekendheid geven, brieven/emails rondsturen.
- Meer bekendheid.
- Meer controle op klachten van de buurt.
- Meer kenbaar maken dat het kan. Via sociale media?
- Meer locaties en activiteiten waar mensen bij elkaar kunnen komen door o.a. drankje hapje en deelnemen aan activiteiten.
- Meer proactief de mogelijkheden kenbaar maken.
- Meer promotie over de mogelijkheden, bijv. flyeren in het Stadshart en de Dorpstraat.
- Meer zichtbaarheid in de vorm van een brief aan de inwoners met deze informatie en belangrijker nog passende voorbeelden van wat de gemeente doet m.b.t. ondersteuning!
- Misschien meer huis aan huis laten weten? En dan niet in het krantje.
- Neem geen generalistische consultants aan. Richt op specialisatie.
- Nodig gemeentelieden uit. Ze voelen zich dan belangrijk en zo kan er nieuw bloed gaan participeren. Net als deze uitnodiging voor de enquête.
- Nodig mensen per brief uit voor een enquête of onderzoek niet via nutteloze bijeenkomsten waar niemand naartoe gaat.
- Onderhoud en leefomgeving moet de gemeente zelf onderhouden en niet alles af laten hangen van haar inwoners want die doen het toch niet.
- Ook doen. Niet de mensen iets toezeggen en vervolgens laten barsten.
- Participatie voor mensen met een beperking, activiteiten voor ze in welke vorm dan ook.

- Per wijk meer communicatie, of enquêtes, en daarbij terugkoppeling.
- Positief dat de gemeente inwoners proactief benadert (zoals via deze vragenlijst), waardoor je als inwoner bekend geraakt met de mogelijkheden.
- Soms krijg ik het gevoel dat er wel ruimte is om te spreken als inwoner, maar dat er niet in gesprek wordt gegaan.
- Vraag de jongeren niet oude mensen.
- We werden geconfronteerd met nieuw beleid inzake het stoppen met verlenen van ontheffingen voor het plaatsen van laadkabels over de stoep. In plaats van dat de gemeente meedenkt met de burger, wil ze verbieden. Vooropgesteld ben ik het ermee eens dat de kabelmat over de stoep geen beste oplossing is. Maar overal openbare laadpalen plaatsen, ten koste van openbare parkeergelegenheid is dat evenmin. We hebben onze eigen verantwoording genomen door een laadpunt te plaatsen, dat kostte de gemeente helemaal niets. Denk dan ook mee met de burger, hoe kunnen we op een veilige manier de burger ondersteunen in het opladen over de stoep? Er zijn hele mooie oplossingen voor: <https://www.struykverwoinfra.nl/N-319/nieuwste-innovatie-ev-kabelgoottegel>. Ik wil graag een proef aanvragen om deze toepassing uit te proberen, maar hoe krijg ik dat voor elkaar? Ik heb de ambtelijke reguliere toegang als bijzonder stug ervaren tot nu toe. "Nee, dat kan niet en je zoekt het maar uit" is hoe dit bij mij overkomt. Dus graag wil ik een proef aanvragen bij de gemeente, maar hoe?!
- Zoek via enquêtes als deze inzicht in wat bewoner behoeftes zijn. Bij projecten specifiek bewoners die impact ondervinden ondervragen.
- Zou graag persoonlijk met iemand praten niet online.